

Broj:05-05-28024/17 III MG
Sarajevo,13.11.2017.godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

- OVDJE -

n/r Ana Babić, predsjedateljica

PREDMET: Dostava odgovora na zastupničko pitanje

Zastupnik Dževad Rađo je na 33. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj 02.10.2017.godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“ u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, postavio zastupničko pitanje vezano za „reciklažu otpada u Kantonu Sarajevo“.

PITANJE:

„S obzirom da BiH pokušava obezbijediti kandidatski status u proceduri pristupa EU, a da je poglavlje zaštite okoliša bitna stavka u ispunjavanju propisanih uslova, tražim odgovor od Vlade i operatora sistema upravljanja otpadom KJKP „Rad“ Sarajevo koliko i na koji način, to jest kojim modelom, reciklira, ukoliko reciklira prikupljeni otpad?“

Naime, Evropska pravna stečevina (direktive, uredbe i odluke) i domaći pravni okvir Zakon o zaštiti okoliša i Zakon o upravljanju otpadom u F BiH je uspostavio hijerarhijski ustrojena načela zbrinjavanja otpada od kojih je ponovna upotreba i reciklaža visoko pozicionirana.

Pored činjenice o obavezi ispunjavanja uvjeta Evropske zajednice u ovoj oblasti, neosporno stoji potreba što većeg iskorištavanja vrijednosnih svojstava otpada kao resursa. U odgovoru želim da pozvani dostave podatke o strukturi pozicije otpada koji se reciklira (ako se reciklira) i količini koje se recikliraju i finansijskim efektima tog postupka.

Dakle, želim ukazati na mogućnost da se primjenom kružne ekonomije za subjekt i za širu zajednicu mogu ostvariti značajna finansijska sredstva i zapošljavanje novih radnika, a pritom rasteretiti u značajnoj mjeri indikatore pritiska na okoliš, to jest vodu, zemlju i tlo.“

ODGOVOR:

Nadležnost Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo u oblasti upravljanja otpadom utvrđena je Zakonom o upravljanju otpadom Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/03 i 72/09).

U skladu sa obavezama iz Zakona, pripremljen je Plan upravljanja otpadom Kantona Sarajevo za period 2015-2020.godina („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 29/15), koji je Skupština Kantona Sarajevo usvojila 21.07.2015.godine. Planom su utvrđene mjere, aktivnosti, nosioci aktivnosti i potrebna sredstva za realizaciju u petogodišnjem periodu. Opredjeljenja iz Plana upravljanja otpadom su većim dijelom potvrđena i Kantonalnim planom zaštite okoliša (KEAP), donesenim od strane Skupštine Kantona Sarajevo na sjednici od 31.10.2017.godine.

Kantonalnim planom konstatovano je da raniji projekti vezani za selektiranje otpada nisu dali očekivane rezultate, te da u Kantonu Sarajevo nije u dovoljnoj mjeri razvijena reciklaža.

Naime, tokom 2004. godine započet je pilot projekat uvođenja selektivnog prikupljanja otpada, kada je na području Kantona ukupno raspoređeno 560 posuda za selektivno prikupljanje otpada (1.100 l) i 12 posuda tzv. zvana za reciklažu (2.000 l). Na deponiji je 2007. godine izgrađena sortirnica, čime je intenzivirano odvajanje papira, kartona, PET ambalaže i najlonske folije iz ukupne količine komunalnog otpada, koji se odlaže na deponiju. Kapacitet sortirnice iznosi 3-4 t otpada na sat, odnosno 80 t dnevno (1/5 ukupnog komunalnog otpada koji dolazi na deponiju).

Kantonalnim planom su utvrđeni razlozi zbog kojih reciklaža nije na nivou koji je poželjan i očekivan, a oni se sastoje u neadekvatnoj zakonskoj regulativi, nedovoljnoj infrastrukturi i inspekcijском nadzoru, te nedostatku ekološke svijesti stanovništva, poslovnih i privrednih subjekata.

Neadekvatna regulativa na federalnom i kantonalnom nivou ima presudan uticaj na nivo reciklaže u Kantonu Sarajevo. Na federalnom nivou, problem je posebno ambalažni otpad u komunalnom otpadu, koji nije adekvatno regulisan Federalnim pravilnikom o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom. Na kantonalnom nivou, problem je nedonošenje Zakona o komunalnom otpadu Kantona Sarajevo, jer sadašnji Zakon o komunalnoj čistoći nije stimulativan za reciklažu, nema jasnih sankcija kod primjene, kad se radi o selektivnom prikupljanju otpada, a postojeći tarifni sistem po m² stambenog prostora ne motiviše stanovnike za odvajanje otpada. Takođe, nepostojanje tržišta za sekundarne sirovine dovodi do toga da neke vrste otpada nije isplativo reciklirati.

S druge strane, za intenzivniji razvoj infrastrukture za odvojeno skupljanje otpada, potrebna su značajna finansijska sredstva u smislu izgradnje reciklažnih dvorišta i zelenih otoka, kao i opreme koju treba obezbijediti za Regionalni centar za upravljanje otpadom. Osiguranje infrastrukture mora pratiti kontinuirana edukacija, jer je ovaj proces u svim zemljama trajao više godina, pa nije realno očekivati brze rezultate u Kantonu Sarajevo.

U smislu implementacije Plana upravljanja otpadom Kantona Sarajevo, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša je pokrenulo niz aktivnosti na provedbi mjera za unapređenje stanja odvojenog skupljanja otpada i reciklaže:

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029, Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- Oformljen je Kantonalni odbor za upravljanje otpadom, sačinjen od predstavnika Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, KJKP „Rad“, Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, te svih općina Kantona Sarajevo, sa funkcijom da prati realizaciju mjera, vrši analizu rezultata i utvrđivanje prioriternih aktivnosti.
- Pokrenute su aktivnosti na izradi općinskih elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka sa lociranjem u prostorno-planskoj dokumentaciji i investicijskim planom, čiji su nosioci izrade Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo i općine Kantona Sarajevo. U okviru projekta, dosad je izvršeno snimanje postojećeg stanja i kreiranje baze podataka u digitalnoj formi u GIS formatu, te izrada Tehničkih smjernica za projektovanje infrastrukture za prihvata otpada.
- Iz IPA sredstava EU je u 2016.godini uz sortirnicu na deponiji dograđeno skladište s nadstrešnicom za balirani otpad. Prema godišnjem izvještaju o ispunjenju uslova iz dozvole za upravljanje otpadom, dostavljene Ministarstvu prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, KJKP «Rad» je u 2016.godini odvojeno prikupio 1.202 t otpada (1.177 t papira i 25 t plastike). Treba napomenuti da jedan dio reciklabilnog otpada iz komunalnog otpada završava kod privatnih operatora. Ukupna količina papira i plastike prikupljena putem privatnih operatora u 2016.godini je 6.387 t papira i 897 t plastike.
- U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša je izdalo 19 dozvola za upravljanje otpadom operatorima koji se bave reciklažom.
- Završen je najveći dio građevinskih radova na izgradnji deponije inertnog materijala sa postrojenjem za recikliranje građevinskog otpada u okviru RCUO Smiljevići, finansiran iz IPA sredstava EU. Rebalansom Budžeta za 2017.godinu osigurana su sredstva za nabavku pokretne drobilice, čime će biti stvoreni preduslovi za početak reciklaže građevinskog otpada.
- Na poziciji Ministarstva izdvojena su sredstva za realizaciju Projekta uvođenja odvojenog prikupljanja otpada u individualnim stambenim objektima na području Kantona Sarajevo, kojim je nabavljeno 3.000 posuda 120 l, kao i 140 kontejnera 1100 l, koji su podijeljeni u naseljima sa individualnim stanovanjem. Takođe, u cilju smanjenja otpada na deponiji, te iskorištenja organskog otpada iz domaćinstava, projektom je podijeljeno 45 kompostera fizičkim licima koja planiraju kompostirati svoj organski otpad. Općina Ilijaš je dodatno finansirala nabavku 400 posuda 120 l. U okviru projekta je organizovana i edukacijska i medijska promocija projekta, kako bi se građanima ukazalo na važnost odvojenog prikupljanja otpada.
- Budući da je Projekat uvođenja odvojenog prikupljanja otpada u individualnim stambenim objektima pokazao značajne pozitivne rezultate, Rebalansom Budžeta za 2017.godinu izdvojena su dodatna sredstva za nabavku posuda od 240 l, te nabavku jednog vozila za prikupljanje otpada za reciklažu.
- Već je nabavljen dio opreme za KJKP „Park“ i pripremljen projekat za izgradnju kompostane, u smislu recikliranja zelenog otpada, a kako je to predviđeno Planom upravljanja otpadom Kantona Sarajevo.

- Obezbijeđena su sredstva i radi se na izgradnji reciklažnog dvorišta u okviru RCUO Smiljevići. Reciklažno dvorište će se organizovati neposredno uz ulazno-izlaznu zonu RCUO, na uređenoj površini od 3.900 m². U reciklažno dvorište građani, pravni subjekti i domaćinstva, moći će dovoziti svoj otpad koji je pogodan za reciklažu. Unutar reciklažnog dvorišta će se urediti posebna odjeljenja sa kontejnerima i plohama za prihvata i privremeno skladištenje različitih vrsta reciklažnog otpadnog materijala.
- Planirana je izgradnja reciklažnog dvorišta na području Općine Ilijaš, koja ima lokaciju za reciklažno dvorište od 1.200 m², za koje je u izradi trenutno projektna dokumentacija.
- Osigurana su sredstva i obezbijeđen je Projektni zadatak za izradu Studije izvodljivosti za izbor tehnologije tretmana otpada u okviru RCUO, uključujući mehaničko-biološku obradu otpada. Procijenjeno je da bi se 50.000 t/godišnje otpada moglo energetske upotrijebiti. Rezultati Studije će pomoći u opredjeljivanju načina izdvajanja otpada koji se može iskoristiti, bilo da se radi o reciklaži ili energetske iskorištavanju i time smanjiti ukupnu količinu otpada koji se odlaze na deponiju.
- U toku izgradnje i opremanja zelenih otoka biće organizovane kampanje podizanja svijesti i edukativne kampanje. Osim toga, edukacija će se organizovati i izravno u reciklažnim dvorištima, natpisima na kontejnerima i na posudama za prikupljanje otpada. U reciklažnim dvorištima i zelenim otocima biće postavljeni informativni paneli, kako bi na razumljiv način informisali stanovništvo o odvojenom prikupljanju otpada.

Inače, u strateškim dokumentima Kantona Sarajevo definisani su osnovni ciljevi ponovne upotrebe i reciklaže otpada, a za uspješnost čitavog sistema potrebno je preduzeti niz mjera, koje se odnose na izmjenu zakonske regulative i izgradnju infrastrukture, uz značajna finansijska ulaganja, te promjenu svijesti u smislu tretiranja otpada kao resursa.

S poštovanjem,

MINISTAR

Čedomir Lukić, dipl.ing.arh.

Obradila: Mira Grgić,
stručni savjetnik za upravljanje otpadom

Kontrolisala: Zijada Krvavac,
pomoćnik ministra za zaštitu okoliša

Dostaviti:

- Naslovu

- a/a

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029, Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

